

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 726 במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, השבוע יתקיים השיעור ביום ב' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 977999777, סיסמת כניסה: 777.

עלון מס' 615 שנה י"ג עלון מוקדש לע"נ מו"ר אבי יעקב בן רחל וצדוק ומרת אמי שרה סרח בת שמחה ויוסף כ"ח אדר תשפ"ג

ויקרא - תוכן ענייני הפרשה

999 פ 1029

- (א) ה' קורא למשה רבינו להיכנס לאהל מועד - לשמוע תורת ה'.
- (ב) קרבנות נדבה: עולה מן הבקר, מן הצאן, ומן העוף (א, א-ז).
- (ג) חמש סוגי מנחות: מנחת סולת, מנחת מחבת, מרחשת, מאפה תנור - חלות, ורקיקים.
- (ד) מנחת העומר, ומצות על כל קרבן תקריב מלח (פרק ב).
- (ה) איסור הקרבת שאור (חמץ) ודבש (פירות), (רמז לאיסור גאווה).
- (ו) זבח השלמים מן הבקר, מן הכבשים, ומן העזים (ג, א-ז).
- (ז) קרבן חטאת: פר הכהן הגדול, פר הסנהדרין, שעיר הנשיא (המלך), שעירת היחיד, כבשת היחיד (ד, א-לה).
- (ח) קרבן חטאת: עולה [לעשיר] ויורד [לעני] - על שלש עבירות.
- (ט) קרבן אשם על מעילה בהקדש, אשם תלוי, אשם גזלות.

חומש ויקרא

השבת נתחיל את החומש השלישי בתורה - חומש ויקרא. הידוע בכינויו - תורת כהנים.

המדרש (שיר השירים רבה ה, כ) דורש את הפסוק: "מֵעֵינֵי עֶשֶׂת שָׁן" (שיר השירים ה, יד) על חומש ויקרא, כיוון שהוא באמצע התורה, לפני שני חומשים ולאחריו שני חומשים, בדומה למעיו של האדם, הנמצאים במרכז הגוף. חומש ויקרא דומה למעיים גם משום שחלק גדול ממנו עוסק בענייני אכילה - אכילת הקורבנות על ידי הכוהנים ועל ידי בעלי הקורבן, וכן פירוט הבהמות, החיות והעופות הטהורים והמותרים באכילה לעומת אלו האסורים באכילה. ומכך שדבר זה מובא במרכז התורה משמע שעניין קדושת האכילה הינו מרכזי וחשוב ביותר כדי לזכות להתקדש ולהשיג את התורה.

ומחמת גודל קדושתו של חומש זה, מנהג ישראל מדורי דורות להתחיל את לימוד התורה עם הילדים דווקא בלימוד חומש ויקרא, וכלשון המדרש (פסיקתא רבתי טז): "אמר הקב"ה, מה הקורבנות טהורים, אף התינוקות טהורים. יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים".

ובמדרש תנחומא (צו יד) כתוב: "יבואו טהורים ויתעסקו במעשה טהורים. לפיכך אני מעלה עליהם כאילו הם עומדים ומקריבם לפני קורבנות. והודיעך שאף על פי שחרב בית המקדש ואין קורבן נוהג, אילולי התינוקות שקורין בסדר הקורבנות לא היה העולם עומד." [מתוך "אמרי נועם"]

"וַיִּשְׁחַט אֶתְּךָ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה" (א, יא)

הרה"ק רבי יעקב יוסף מפולנאה זי"ע דרש ופירש את המשנה "קדשי קדשים שחיתתן בצפון" ואמר: 'קדשי קדשים' אלו הצדיקים, 'שחיתתן' אותם יכול היצר הרע לשחוט כלומר להכשילם רק 'בצפון' בענייני ממון, כי בענייני תאוות הגוף ובענייני אכילה קשה להכשיל את הצדיקים, ורק בחלק הזה אפשר להכשילם 'בצפון' היינו בענייני ממון כמו שכתוב (איוב לז, כב): "מִצְפּוֹן זָהָב יִאֲתָהּ".

פותרת הפרשה (א, ב): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַה', מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרְבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם".

ויש לשאול, מדוע בני ישראל נצטוו בכלל להביא קרבנות להקב"ה, אם זה מן הבקר, ואם זה מן הצאן, ואם זה מן הזכר ואם זה מן הנקבה. ואף גם על העני יש לשאול, מדוע העני צריך להביא את קרבנו מן העוף. וכי לא היה מספיק באם האדם היה שב בתשובה על החטאים שלו וכך מתקרב חזרה להקב"ה, ולמה בכלל צריכים להקריב קרבנות.

מה מונח כאן? ואפשר לפרש לפי דברי הרמב"ן הידועים (ויקרא א, ט) שכתב בעניין הקרבנות, כי כאשר האדם מקריב קרבן, ושוחט את הקרבן, וזורק את הדם של הקרבן על גבי המזבח, ושורף את הקרב ואת הכליות באש, הוא צריך לזכור כי כל המלאכות הללו אשר נעשות בקרבן, היו צריכות להיעשות בגופו שלו. פירוש על האדם לדמות בנפשו כי משום חטאיו שחטא, הרי שהוא היה צריך להישחט ולהישרף, ולהיות מוקרב על גבי המזבח אשה לה, אבל הקב"ה ברוב רחמיו עליו החליף אותו עם הקרבן, דם תחת דם ונפש תחת נפש, וכי מעתה כל הדברים הללו נעשים בקרבן כדי לכפר על חטאיו שלו. ואם כן ברגע בו האדם יודע את הדבר הזה, הוא מיד שב בתשובה. עכ"ל.

וכבר ידועים הדברים אודות מידת הביטול וההכנעה של הבהמות, עד כמה הן שִׁמְחוֹת להיות מוקרבות על גבי המזבח קרבן להשם יתברך. וכסימוכין לדבר, מספרים לנו חז"ל (במדרש, ויקרא רבה ג, ה): מעשה בשור אחד שמשכו אותו אל המזבח כדי להקריבו לקרבן, אבל השור התעקש ולא רצה ללכת אל המזבח להיות מוקרב לקרבן. עד שבא יהודי עני ובידו היתה אגודה של עלי ירק. הוא נתן לשור לאכול מהירק הזה, ואז השור געש וקפץ מרוב לחץ של האכילה, וכי אז נפלה מחט מפיו של השור, ואז הסכים השור להמשך אל המזבח להיות קרבן. שכן, עד עתה לא רצה להיות מוקרב לקרבן, כיוון שאולי הוא קרבן טריפה משום המחט שהיתה בתוכו. והדבר פלא פלאים! ראה עד כמה הבהמות שמחות להיות קרבין על גבי המזבח לשם ה' יתברך, ואפילו שאין להם חלק אלוה ממעל, ואין להם נשמה, ולא שום כוח אלוקי, אבל הן חפצות לעשות את רצון ה' יתברך.

ואם כן, כך כל אדם צריך היה ליקח מוסר השכל גדול מהבהמות והקרבנות אשר מוקרבים לשם ה' יתברך, לעשות את רצונו של ה' יתברך בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו. ואולם כיום, כאשר אין לנו בית מקדש, ולא קרבנות להקריב לפני הקב"ה כדי לכפר על העוונות שלנו, יש לנו את לימוד התורה שהוא במקום קרבנות, וכדברי חז"ל (מנחות קי.) על הפסוק (ויקרא ז, לז): "זֹאת הַתּוֹרָה לְעֹלָה לְמִנְחָה וְלַחֲטָאת וְלֶאֱשֶׁם" וגו', כל העוסק בתורה, כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם. ולא עוד, כאשר עוסקים בתורת עולה או כאשר עוסקים בתורה של קרבן אשם, בוודאי זה נחשב כמו שהקרבנו את הקרבנות האלה, וכדברי רבי יצחק שאומר (מנחות שם) על הפסוק "זֹאת תּוֹרַת הַחֲטָאת" "זֹאת תּוֹרַת הָאֲשֶׁם", כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת, וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם.

ואם כן, כאשר עוסקים בתורה הרי זה כמו שהקרבנו קרבנות, מה הקרבנות מכפרים כך לימוד התורה מכפר על האדם. וישמע החכם ויוסיף לקח.

תתן אלה

“אדם פי יקריב מִפֶּם קָרְבָן לֵה’...” (א, ב)

שח הרה"ג ר' הלל קופרמן: ארגון צדקה גדול מחלק לפני החגים אלפי ערכות של מצרכים בסיסיים, כדי שכל משפחה יהיו לה כל צרכי החג.

אחד הגבאים סיפר שהיו אצל ראש הישיבה מרן הרב שטיינמן זצ"ל, וסיפרו לו על החלוקה. שאל הרב: כיצד נעשית החלוקה? אמרו לו שמישהו תרם שטח גדול שלשם מגיעים כל המצרכים, ושם נמצאים מתנדבים שמסדרים את הערכות ואורזים אותם בצורה מסודרת, ולאחר מכן מעלים הכל על שלוש משאיות שמוליכות הכל לשלושה מרכזי חלוקה - בירושלים, בבני ברק, ובקרית ספר. וכל משפחה שקיבלה הודעה שהיא זכאית לקבל חבילה כזאת, מגיעה למרכזי החלוקה ולוקחת את הערכה שלה. מרן ראש הישיבה לא אהב את הרעיון, והוא אמר שיש בזה ביזיון לכבוד האדם, שהמקבלים צריכים להגיע למקום ציבורי וכל הנמצאים שם רואים אותם ויודעים שהם נתמכים ע"י ארגון צדקה. ומן הראוי לעשות שירות משלוחים עד הבית, באופן שהמקבלים לא יתביישו כלל בקבלת המוצרים.

אמרו למרן הגבאים: ההפרש בעלות בין שתי צורות החלוקה הוא כמאה אלף ₪! ענה להם הרב: שווה להוציא סכום זה ויותר מזה בשביל לא לבייש אדם מישראל, ומי שדאג שיהיה לכם את הכסף בשביל כל המוצרים וכל ההוצאות שיש בחלוקה זאת, הוא יספק לכם גם את המאה אלף ₪ הללו, ותחלקו את החבלות בפתח הבית של כל אחד מן המקבלים, ואכן גבאי הקופה צייתו לדבריו.

**“וְאִם נֶפֶשׁ אַחַת תִּחְטָא בְשִׁגָּה מֵעַם הָאָרֶץ
בְּעִשְׂתָּהּ אַחַת מִמִּצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂינָהּ**

וְאִשָּׁם” (ד, כז) – מה בין שוגג למזיד

מסופר על הגאון מוילנא שבשבת קודש נגע בקליפה של תפוז, ומיד התעלף, כי סבר שנגע במוקצה. העירו אותו מעלפונו, והוא התעלף שנית.

לקחה אשתו את הקליפה, אכלה אותה ואמרה לו: “הרי זה אוכל ולא מוקצה”, ואז נחה דעתו.

ולכאורה מדוע התעלף הגאון, והלא הנגיעה היתה בשוגג? אלא אמר רבי מרדכי מן זצ"ל, אין מציאות של שוגג ללא מזיד לפני כן. אם קודם לכן לא עבר האדם על האיסור במזיד - לא היה עובר עליו כעת בשוגג. לפי זה יובן העניין הבא: לשניים וחצי השבטים שבעבר הירדן היו שלוש ערי מקלט, בעוד ששלוש הערים הנותרות היו בכל ארץ ישראל, עבור תשעה וחצי השבטים הנותרים.

כיצד? חז"ל (מכות ט): כבר עמדו על שאלה זו, ותרצו: לפי שבגלעד היו שכיחים רוצחים. ולכאורה, מה עניין רוצחים לערי מקלט? הלוא לערי המקלט היו נסים רק ההורגים בשוגג ולא רוצחים במזיד! אלא, שמאחר שהיו בגלעד רוצחים במזיד, ממילא יהיו גם הורגים בשוגג, לפיכך נדרשו ערי מקלט מרובות בעבר הירדן.

עתה מובנת בקשת דוד המלך ע"ה בתהילים (יט, יג-יד):

“שִׁגְיֹאוֹת מִי יָבִין מִנְסִתְרוֹת נְקִי. גַם מִזֵּדִים חֶשֶׁךְ עֲבָדְךָ.”

כלומר, הוא מבקש שלא תעלה שגגה על ידו - “שִׁגְיֹאוֹת”.

ואיך עושים זאת? אם “גַם מִזֵּדִים חֶשֶׁךְ עֲבָדְךָ”, היינו ממעשי זדון, הרי שגם לא תבוא לידי עבירה בשגגה!

“וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לְאֹמֶר” (א, א)

“גדול המעשה יותר מן העושה”

כתב הצדיק בעל ה"זרע שמשון" זצ"ל, מסופר במדרש (ויקרא רבה א, ו): “בשעה שהביאו ישראל את תרומותיהם למשכן, הייתה נפשו של משה רבינו עגומה עליו. אמר: הכול הביאו נדבה למשכן, ואני לא הבאתי?”

אמר לו הקב"ה: חייך, שדיבורך חביב עליי יותר מן הכול! שמכולם לא נתייחד הדיבור אלא אל משה, שנאמר: **“וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה”**.

ולכאורה יש להבין, מדוע זכה משה רבינו שדיבורו חביב על ה' יותר מן הכול? אלא הסביר הצדיק: בשעה שבנו ישראל את המשכן, נתן משה רבינו את ליבו ואת עיניו אל המלאכה ואל העוסקים בה, שלא יטעו או יתרשלו בעשייתה, והיה משה רבינו מדבר יום-יום עם העוסקים במלאכת בניית המשכן, והיה מזרז אותם בדיבורו ומורה להם לפרטי פרטים כיצד לעשות כל דבר בצורה הנכונה והמדויקת ביותר כפי שנצטווה מפי ה'.

דיבורים אלו, שהיו יוצאים מפיו של משה רבינו מתוך דאגתו למלאכת המשכן, היו חביבים מאוד בעיני ה', ומדוע? מפני שכלל בדיננו: “גדול המעשה יותר מן העושה”! כלומר, האיש הגורם לאחרים לעשות לכבוד ה' גדול במעלתו ובחשיבותו יותר מן העושים עצמם. ולכן גם זכה משה רבינו שה' יתברך שילם לו מידה כנגד מידה וייחד אליו את הדיבור, שנאמר: **“וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה”**, שהיה הקב"ה מדבר רק עימו באופן ישיר וגלוי!

והלקח נפלא! גם אנו נדבר אל ילדינו ונדריכם לעבודת ה', ודברינו אלו יהיו חביבים עד מאוד בעיני ה'.

“וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה... (א, א) – הכוח שבענוה

האות א' שבסוף המילה “וַיִּקְרָא” היא א' קטנה. כלומר, היא נכתבת קטנה יותר באופן יחסי משאר האותיות שבמילה זו. דבר זה בא לרמוז כי אין לימוד התורה מתקיים אלא באדם המקטין את עצמו ונוהג בענוה!

לפיכך זכה משה רבינו לקריאה זו, שנאמר: **“וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה”**, ומדוע קרא לו ה'? משום שהיה עניו ובורח מן הכבוד.

והצדיק רבי שמחה בונים מפשיסחה זצ"ל היה אומר שהאות א' שבמילה “וַיִּקְרָא” היא זעירה וקטנה, לרמוז כי משה רבינו לא התפעל כלל מכל ההשגות העליונות שהשיג, אלא נשאר שפל רוח בעיני עצמו.

משה רבינו הרגיש את עצמו בדומה לאדם פשוט העומד על גג גבוה, אשר לא יעלה על דעתו כלל להתגאות בזה שהוא גבוה, שהרי הוא מבין ויודע שאינו גבוה מצד עצמו, ורק הגג הוא שגרם לו להיות גבוה, ואם כן - על מה יתגאה?! וכך גם משה רבינו - אף כי ידע את רום מעלתו, היה סבור תמיד כי המעלות אינן בזכות עצמו, אלא הקב"ה הוא שהעניק לו אותן, ולפיכך לא נכנס מעצמו לאוהל מועד עד אשר קרא לו ה' והזמינו להיכנס אל המשכן, ועל כך כבר הורו חכמים ואמרו: **“הבורח מן הכבוד - הכבוד רודף אחריו”**! ולכן זכה משה רבינו שהקב"ה כיבד אותו בכבוד גדול והזמין אותו באופן אישי לבוא אליו אל תוך המשכן.

“אדם פי יקריב מִפֶּם קָרְבָן לַה'...” (א, ב)

מהות הקרבת הקורבנות

כתב הרמב"ן (ריש ויקרא) "הספר הזה הוא תורת כהנים ולוויים, יבאר בו עניני הקרבנות ומשמרת המשכן. כי כאשר היה ספר אחד בעניני הגלות והגאולה, והשלימו בענין אהל מועד וכבוד ה' שמלא את המשכן, ציווהו בקרבנות ובשמירת המשכן, שיהיו הקרבנות כפרה להם ולא יגרמו העוונות לסילוק השכינה, וציווה בכהנים הניגשים אל ה' שיתקדשו, שהזהיר על טומאת מקדש וקדשיו (להלן ט"ז, ב), גם שלא יהרסו לעלות אל ה', ואח"כ יגביל המשכן כהגבלת הר סיני בעת היות שם כבוד אלוקי ישראל".

והנה כבר נחלקו הראשונים בטעם הקרבנות וסגולתם וכמה דרכים נאמרו ונשנו בסוגיה זו.

הרמב"ם (במורה נבוכים) כתב: ענין הקרבנות להרחיק לב ישראל מעבודה זרה, אך שני סגנונות כתב בזה בשני מקומות. בחלק ג' פרק ל"ב כתב: כיוון שהיה המנהג המפורסם בעולם כולו להקריב מיני בעלי חיים בהיכלות אשר היו מעמידים בהם צלמים, והקב"ה רצה לגמול את בני ישראל ממנהג זה, ואי אפשר לצאת מההיפך אל ההיפך פתאום, לכן לא גזרה חכמתו להניח מיני העבודות בהם כולם, אלא השאיר הקב"ה מיני העבודות ההם והעתיקים לשמו יתברך.

ושם בפרק מ"ו כתב בסגנון אחר, שעמי קדם עובדי האלילים היו סוגדים לבעלי חיים, המצרים לטלה, אחרים לעז, ואחרים לשור ו"לזה תמצא אנשי הודו עד היום הזה לא ישחטו הבקר כלל" ולכן ציווה הקב"ה לשחוט ג' מינים אלו כקרבן, "בעבור שִׁמְחָה זכר אלו הדעות שאינם אמתיות, ונצטוונו להקריב ג' מינים לבד מהבהמה".

והוסיף הרמב"ם לבאר שנצטוונו לשחוט דווקא את אלה המינים שהגויים עבדו להם ולא שחטו אותם "עד שיהיה המעשה אשר חשבוהו תכלית המרי עבודה לה'... וכן מרפאים הדעות הרעות אשר הם חוליי הנפש, בהיפך אשר בקצה האחר".

הרי לנו ברמב"ם שני סגנונות שהם שני הפכים, והצד השווה שבשתי דרכים אלה, שכל עבודת הקרבנות לעקור עבודה זרה מלב ישראל.

והרמב"ן חלק על דבריו בפרשתנו (ויקרא א, ט) שהלא פשוט וברור שיש ענין נשגב בקרבנות, שהלא הם "קָרְבָּנֵי לַחֲמִי לְאִשֵּׁי יִרְיָח נִיחָחִי", ואחרי שביאר ענין הקרבנות בדרך המוסר, כתב הרמב"ן שעל דרך האמת יש בהם סוד נעלם.

והנה ה'מִשַׁךְ חֲכָמָה' (בהקדמה לחומש ויקרא) כתב ליישב היטב את שיטת הרמב"ם שכל דברי הרמב"ם ב'מורה נבוכים' מתייחסים לקרבנות שקרבו בבמה, שבהם אין צורך גבוה וכל עניינם לגמול את בני ישראל מעבודה זרה, לא כן הקרבנות שקרבו במקדש, שודאי יש בהם עבודה טמירה ונשגבה ו"אשי ה' "המה.

והרמב"ן שם כתב לבאר ענין הקרבנות: היות ומעשי האדם כולם כלולים במחשבה, בדיבור ובמעשה, נצטווה החוטא לכפר על נפשו בשלושת אלה, **בסמיכה** על הקרבן שמעשה הוא, **בוידוי** פה כנגד הדיבור, וישרוף באש הקרב והכליות שהם כלי המחשבה והתאוה, אך אין בדברים אלו לסבר האוזן אלא בחטאת ואשם הבאים לכפר עוון, ולא בתמידים וקרבנות השבת והמועד. וידועים דברי האר"י בסוד הקרבנות, שעל ידי עבודת הקרבנות יש העלאה ותיקון לכל חלקי הבריאה כולה, המנחות והשמן - מהצומח, הזבחים - מהחי, הכהן המקריב והבעלים המתוודים - מהמדבר, והמלח שנצטוונו למלוח בו את הקרבנות - מהדומם, ובהעלות הקרבן יש העלאה לכל הבריאה כולה. עבודת הקרבנות מסודות הבריאה היא ותיקון עולם יש בה. לא רמז לאדם בלבד יש בתורת הקרבנות, אלא תיקון עולם ממש.

וכתב הגר"ח מולוצ'ין (נפש החיים שער ב' פ"ד בהג"ה) "ע"י הקרבנות שבמקדש שהיה כולו בדוגמא עליונה, עליותיו וחדריו וכל כליו אשר ישרתו בהם, היו מתקשרים ומתייחדים על ידיהם העולמות והכוחות העליונים והנהורין של ההיכלות הקדושים, כולם בסדר המדרגות לעילא ולעילא. ולפי שהקרבנות השונים מכוונים כנגד צרכי היקום ותיקונו, התמידים שבכל יום מקיימין את העולם יום יום, תמיד של שחר לממשלת היום, ותמיד של בין הערביים לממשלת הלילה, מוספי שבת ומועד, מורידים שפע עליון לקדושת שבת ומועד, וכך בקרבנות כולם. [רבי אשר וויס]

“מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבֶּקָר וּמִן הַצֹּאן”

בפרשת הקרבנות מפורש הציווי על הבאת הקרבנות "מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבֶּקָר וּמִן הַצֹּאן". וזאת מפני שבאה התורה להדגיש, שהמקריב צריך לחוש עצמו כבהמה - אוי לי! מה עשיתי! איך הכעסתי את בוראי!

תכלית הקרבן היא להביא את האדם להמעט עצמו ככל יכולתו, ועל ידי שפלות זו יתרומם ויתקרב אל ה' יתברך.

מי שמשפיל עצמו זוכה שהקב"ה ירד אליו. שהרי הניח הקב"ה את כל ההרים והגבעות הגבוהים שבעולם, ולא השרה שכינתו אלא על הר סיני שלא החשיב והעריך את עצמו. בכל ענין צריך האדם לדעת להשפיל עצמו, אך לצורך לימוד התורה הדבר מוכרח! התורה אינה יכולה לשכון במקום גבוה, ועל האדם להשפיל עצמו כדי לזכות בה.

"כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה", אומר רבי יהושע בן לוי "שבשעה שבית המקדש קיים, אדם מקריב עולה - שכר עולה בידו; מנחה - שכר מנחה בידו; אבל מי שדעתו שפלה עליו מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר: "זִבְחֵי אֱלֹקִים רוּחַ נְשִׁבָּה" (תהלים נא, ט). ולא עוד, אלא שאין תפילתו נמאסת, שנאמר "לֵב נְשִׁבֵר וְנִדְכָה אֱלֹקִים לֹא תִבְּזֶה" - הקב"ה מייקר את תפילתו של אדם המשפיל עצמו ומקבל אותה!

רבינו בחיי, מאריך במעלת מידת הענווה, שזוהי כל תכלית הקרבת הקרבן. "אָדָם פִּי יִקְרִיב מִפֶּם" - כלומר, על האדם להקריב מעצמו, לחתוך מעצמו דברים, וכך ייפך להיות קרבן ראוי לפני ה'. ממידת הענווה, הוא כותב: "שיהיה האדם ביישן וסבלן, מכבד את הבריות ומדבר בטובתן של הבריות, ויהיה שומע עלבונו ושותק". והוא מביא את דברי שלמה המלך ע"ה (במשלי כב, ד) "עֲקֹב עֲנִוָה יִרְאֵת ה' עֹשֶׂר וְכִבּוֹד וְחַיִּים". ובעקבות הענווה יקבל האדם ארבעה דברים - יראה, עושר, כבוד וחיים. ממידת הענווה שהיא מידה גופנית, יוכל האדם להגיע למידת היראה שהיא מידה שכלית. כמו כן יזכה לעושר - כלומר "אִיזְהוּ עֲשִׂיר, הַשְּׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ" (אבות ד, א). אדם כזה תמיד שמח. כשמתעניינים בשלומו הוא עונה: "ברוך ה', מצוין". כזה הוא בעל ענווה - תמיד שמח בחלקו, ואילו בעל גאווה כל הון ימעט בעיניו. תמיד יוכל להצביע על משהו שחסר לו. את זה עדיין אין לי, לזה עדיין לא הגעתי...

כשהייתי בחוץ לארץ, סיפר הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א, ניגש אלי אדם לאחר תפילת שחרית ואמר לי: "רבאיי, תברך אותי שיהיה לי 100 מיליון דולר". לאחר מכן סיפרו לי שרכשו מוערך ב-50 מיליון דולר! יש לו 50 מיליון! אבל הוא לא מרוצה. הוא רוצה 100 מיליון! כשאדם חסר סיפוק מכל הרכוש שנתן לו הקב"ה הוא כל הזמן מרגיש חסר. ולא סתם חסר, אלא חסר כפליים ממה שיש לו.

בעל הענווה, לעומתו, זוכה לחיים טובים, כפי שכותב רבנו בחיי: "כי המתאווה אל היתרונות, הנה הוא דואג כאשר לא יעשיר ולא יקום חילו כתאוות נפשו, וחיייו חיי צער על שלא השיג כל חפצו, והדאגה מקצרת החיים. נמצא מצטער על עולם שאינו שלו. אבל השמח בחלקו לא ידאג על מה שלא קנה, ויימלט מן הדאגה, ויחיה חיי שלווה".

"אדם פי יקריב מכם קרבן לה'..." (א, ב) -

כמה יש להזהר מצרות עין - סיפור מדהים

כתוב במדרש (ויקרא רבה ח'): דבר אחר, אדם, זה לשון חבה ולשון אהבה ולשון רעות, אמר הקדוש ברוך הוא ליחזקאל בן אדם, בן אנשים קשים, בן צדיקים, בן גומלי חסדים, בן שמבזין את עצמן על כבודו של מקום ועל כבודו של ישראל כל ימיו.

מספר רבי חיים זאיד שליט"א: היו שלושה בניינים יקרים מאוד בשטח מאוד יקר, שהיו שייכים לעמותה מסוימת של יהודי יקר שהיה גר בבני ברק ונפטר מן העולם ולו שלושה ילדים, והנה הגיע זמן הירושה.

הילדים באים לחלק את הירושה, מה הדבר הכי ברור שיקרה? אם יש שלושה בניינים, כל ילד לוקח בניין, חי לו ולבניו, נכדיו וניניו... אבל באותו רגע התחילו המריבות... הבן הבכור אומר, אני הבכור ומדין תורה שני בניינים שלי.

הבן השני קופץ ואומר, יש לי קירבה מאבא שכל פעם אבא אמר לי 'אתה טפלת בי אתה עזרת לי, שלך כל הבניינים'. ואז קם הבן השלישי ואמר, סליחה, שלי הכל. אני בן זקונים וכבר אחרי שאמא נפטרה היא אמרה לי הכל שלך, ואני גם הייתי מנכ"ל במוסדות ואם כן הכל שלי!

לפעמים כשיושבים "שבעה" אלו הם הרגעים האחרונים שהמשפחה מתאחדת, מה עושים? המקרה הגיע ליד, ובקשו ממני שאשמש כבורר מול אותם ילדים.

כמובן ששמחתי מאוד לעשות שלום בין איש לרעה... הזמנתי את כולם אלי הביתה, הגשתי עוגות נס קפה שתהיה אוירה טובה. ואני מסביר להם, בנים יקרים כמה מצטער אבא לראות שאתם רבים, לא חבל, יש לכם שלושה בניינים ואם אתם לא לוקחים את זה עכשיו זה הולך למדינה, האפוטרופוס הכללי. בואו ותגיעו להסדר שכל אחד יקבל בניין. ושוב פעם כל אחד אומר את טענותיו, אני מנסה לחייך להרגיע אבל שום דבר לא עוזר. לא יאומן עד השעה שלוש וחצי בלילה. כל אחד טוען - הבניינים שלו.

כשראיתי שאין מה לעשות. אמרתי להם ערב טוב, הבחירה היא שלכם.

אחרי שבוע, אחד האחים מוסר לי מכתב שהגיע לביתו של האב ז"ל ובמכתב כתוב, שאם עד האחד לחודש לא מסתדר להסדר של חתימה מסודרת שהאחים מחליטים למי זה הולך. כל הבניינים הולכים לאפוטרופוס הכללי. מיד הרמתי טלפונים ובקשתי שיגיעו אלי הביתה.

הם הגיעו ואז אני מוציא את המכתב ואומר להם, בבקשה תראו עוד מספר ימים הכל הולך למדינה, ייתכן שאף אחד לא יקבל כלום. התחלנו לדבר ואני רואה שיש שינוי קטן. אבל הבכור שוב קופץ והשני לא מסכים והשלישי לא מתפשר על פחות מבניין וחצי.

אני רואה שזה מתחיל להתמשך. אמרתי להם. תזכרו או שאתם חותמים או שהכל נגמר, ראיתי שממשיכים להתווכח. אמרתי להם להתראות לילה טוב.

אתם לא תאמינו. בראשון לחודש הם לא חתמו וכל הבניינים הלכו לאפוטרופוס הכללי!

לאחר תקופה קצרה, הייתי בחתונה באולמי נאות ירושלים (בבני ברק), ולפתע אני רואה יהודי שניגש אלי ואומר שלום עליכם כבוד הרב. שלום וברכה ענית. אתה הבן של...

זה היה אחד מהבנים שלא רצו לחתום. הוא היה מזיע ואני שואל אותו מה שלומך? והוא אומר לי, תראה איפה תקעו

את האולם הזה, אני אמור לקחת אוטובוסים ויש פקקים בדרך. אמרתי לו, אתה יודע שאם היית חותם לפני כמה שבועות היית אמור להגיע עם מטוס פרטי או מונית ספישל. הוא אמר לי משפט שזעזע אותי. לא האמנתי אבל אז הוא עשה לי סדר בראש מה זה בין אדם לחברו, וכמה אנו צריכים לעבוד על המידות. זה משפט מחריד למאוד, וכך הוא אמר: "כבוד הרב, אני שמח ומרוצה שאני מזיע ואין לי כסף ונשארתי עני מרוד, העיקר שהצדק יצא לאור, ושהאחים שלי לא קיבלו כלום".

שמעתם, הוא מוכן להשאר עני, אבל העיקר שהוא יודע שהאחים שלו לא קיבלו שקל, ובזה הוא שמח, זה האושר שלו. הוא חי מזה נורא ואיום.

ידידי ואהובי! תראו מה זה צרות עין. תראו לאיפה אדם יכול להגיע, אדם יפסיד את כל ממונו ואת כל מה שיש לו ובעיקר דבר אחד שלאחים שלו לא יהיה, לחבר שלו לא יהיה.

אנו רואים למולנו איך שבורא עולם מראה לנו איתותים, תתקן את הדרך שלך תפרגן, אתה רואה שאתה מפסיד מזה תעצור רגע תתעורר!

אדם מוכן להפסיד את כל מה שיש לו רק בשביל שחבר שלו לא יקבל כלום.

אמרה לי פעם אישה יקרה, אני לא מקנאה בחברה שלי, אבל כבוד הרב תסביר לי למה יש לה, אני לא מקנאה אבל צרות עין יש!

לפעמים יש לאדם איתותים מפורשים אבל האדם מפסיד אותם... [האמנתי ואדברה]

בברכת התורה

דין ברינה

"לאדם מערכי לב ומה מענה לשון" [משלי טז, א]

לעילוי נשמת מ"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק - א' ניסן מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף - כ"ז אדר מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוזה: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רפאל בן תמו אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דוד (רוג'ה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוזה בת שמשון הגר בת אהרן והרטה: כחון בת חביבה: אהובה (דייזי) בת טובה חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת מסיסה: ורד בת אידה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר, יעל, מיכל שרה בני פאולה בנימין בן צילה.

זיווג הגון: זהבה בת אטונג'ימי שמואל בן אסתר: נעמה בת אסתר: יצחק בן חיה: אליהו בן אילנה רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: לאה רחל בת אייריס: בתיה בת אסתר

לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט עוזר בן הר: גולן בן דינה אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולית בת חנה פאולה בת דינה: גלית בת רות: מרים קרן בת רבקה אילה לאה בת ציפורה: שושנה בת שדרה רחל בת נארה: רות בת לינה: מורית בת רחל לימור הודיה, ושרונה בנת תורן יפה

לזרע של קיימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה ריזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית רחל בת חיה: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 47209

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102